

CIJELI BALKAN JE ZBOG OVOG NA NOGAMA: Srbin iz Srbije poslao poruku Srbima koji žive u BiH

Srbijanski portal Pescanik.net donosi fantastičan tekst koji vam prenosimo u cjelosti i bez ikakvih korekcija:

Bosnu volim prvenstveno zbog uporedog postojanja njenih različitih tradicija. Decenijama uoči poslednjeg krvavog rata, ljudi u Bosni i Hercegovini su najnormalnije živeli zajedno. Trenutno stanje u Bosni i Hercegovini, gde je celokupna ljudska situacija uslovljena etno-religijskom pripadnošću, je bolesno stanje.

Prošao sam Bosnu uzduž i popreko i uverio se da Bosna nije višejezična sredina. U gradovima i selima ljudi govore istim jezikom, iako nas velikaši, proklete im duše, uporno ubeđuju da govorimo različitim jezicima i da su razlike među nama nepomirljive. Pritom, veoma je diskutabilno da li je Bosna i Hercegovina višenacionalna sredina. Odrednice Srbin, Hrvat i Bošnjak se mogu, sa gotovo stoprocentnom izvesnošću, koristiti kao sinonimi za versku pripadnost, umesto reči pravoslavac, katolik i musliman našeg jezika.

ISTORIJSKI OSVRT

Tokom istorije, u Bosni je uporno opstajao višereligijski suživot, dok je u Srbiji preovladala jednoobraznost. U srednjevekovnoj Srbiji je zakon nalagao versku isključivost i netrpeljivost, jer vladajuća pravoslavna religija nije tolerisala postojanje drugih vera. U srednjevekovnoj Bosni su zajedno živeli katolici, pravoslavci i bogumili. Dok su u Raškoj besneli verski progoni, Bosna je prihvatila ljude različitih vera. Dok je Stefan Nemanja proganjao naše pretke, dobri Ban Kulin im je pružao utočište. Ko je od našeg naroda tražio slobodu, taj je išao u Bosnu. U Raškoj su vladali samodržavlje i verski progoni.

Tokom svoje vladavine, muslimani su se ipak pokazali tolerantnijima od pravoslavaca. Iako su krajem srednjeg veka muslimani na ove prostore došli kao zavojevači, jedna je činjenica neosporna – dozvolili su da druge vere postoje i da pravoslavne bogomolje vekovima ostanu čitave. Otomanski sistem religijskog pluralizma definitivno predstavlja civilizacijski iskorak u odnosu na versku isključivost nemanjičke Srbije. Uprkos tome, Srbi su u XIX veku, od svog ustanka do sticanja državnosti, uništili gotovo sve džamije na području tadašnje kneževine Srbije. Tako su u Užicu porušene 34 džamije, u Smederevu 24, a u Beogradu na desetine njih. Slično se ponovilo i tokom rata u Bosni.

Bosna i Hercegovina je kolvka našeg zajedničkog jezika. Jezik srednjevekovne srpske države, koji poznajemo uglavnom preko vladarskih povelja i crkvenih spisa, prilično se razlikuje od današnjeg srpskog jezika. Jezik srednjevekovne Bosne i Huma, koji poznajemo preko natpisa sa stećaka, je prilično sličan jeziku kojim danas govorimo, i uglavnom razumljiv bez prevođenja. Ovo nimalo ne iznenađuje, uzme li se u obzir da je upravo hercegovački govor bečkim književnim dogovorom 1850. godine određen za zajednički književni jezik Srba i Hrvata (i drugih južnih Slovena), poznat kao srpsko-hrvatski jezik. Na hercegovskom govoru počiva čitava jezička reforma Vuka Karadžića, na temelju koje su nastali savremeni srpski, hrvatski, bosanski i crnogorski jezički standard.

Bosna i Hercegovina je kolvka partizanskog otpora. Tokom drugog svetskog rata Bosna i Hercegovina je predstavljala središte otpora nacionalističkom ludilu i međuetničkom istrebljenju. Dok su u Srbiji i Hrvatskoj preovladale ekstremno nacionalističke snage, u Bosni su partizani uspešno vodili borbu protiv fašista i kvislinga, za ponovno ujedinjenje raskomadane domovine. Igman, Kozara, Neretva, Sutjeska, Jajce, Drvar, samo su neki od toponima koji podsećaju na upornu borbu naših naroda u Bosni i Hercegovini. Možda je kobna greška partizana bila što su nakon oslobođenja uzeli Beograd, a ne višenacionalno Sarajevo za glavni grad SFR Jugoslavije.

RAT U BOSNI I HERCEGOVINI

Nije tajna da je Srbija stvorila Republiku Srpsku, kada je 1992. godine poslala vojsku, specijalce i dobrovoljce, te nahuškala, naoružala i organizovala Srbe u Bosni i Hercegovini. Čitave oblasti jedne multikulturene države su vojskom zaposednute, etnički očišćene i proglašene srpskom teritorijom. Tzv. Republika Srpska, ta žalosna tvorevina koja pokušava da bude srpskija od same Srbije, pokazatelj je naše nezrelosti za zajednički život, poštovanje bližnjega i prihvatanje različitosti. Ovo patološko stanje je urodilo stravičnim progonima i pokoljima naše inoverne braće, koje istorija pamti kao bosanski genocid.

Tokom rata su na teritorijama pod srpskom kontrolom džamije sistematski uništavane. Frapantan primer je Banja Luka, u kojoj su sve gradske džamije (njih šesnaest) uništene uz sadejstvo gradskih vlasti, iako u gradu nije bilo izravnih ratnih dejstava. S druge strane, u Sarajevu, koje je godinama bilo pod srpskom opsadom, iako neke srpske crkve jesu uništene (neke usled samog srpskog granatiranja), one nisu sistematski uništavane.

U Bosni nije okončan rat, u Bosni je zamrznut sukob. Dovoljan je letimičan pogled na međuetnitičke granice Bosne i Hercegovine da bismo videli da je to samo zaleđena linija fronta u bratoubilačkom građanskom ratu. Rat u Bosni i Hercegovini nikada nije završen. Danas se vodi putem politike da bi sutra ponovo mogao oružano eskalirati. Bosni je potreban trajan, pravedan i održiv mir. Tzv. Dejtonski mir je suštinski nepravedan, jer je zacementirao rezultate etničkog čišćenja nesrpskog stanovništva Višegrada, Zvornika, Bijeljine, Prijedora, Foče, Srebrenice i mnogih drugih gradova Bosne i Hercegovine. Tragičnim spletom događaja, Srebrenica danas pripada Republici Srpskoj. Srbija mora jasno osuditi zaposedanje teritorije istrebljenjem, da bi pokazala da je raskrstila sa ideologijom širenja teritorije, koja je predužno usmeravala njenu unutrašnju i vanjsku politiku. Srbija zaista nema razloga da podržava Republiku Srpsku, taj ostatak njene nesrećne politike 1990-ih.

Srbija je pokušala da ubije Bosnu i Hercegovinu. Ubijajući Bosnu, Srbija je ubijala i sebe, jer se ekstremizam iz Republike Srpske vraćao kao bumerang ubijajući građansku Srbiju. Nadam se da će Bosanci oprostiti našim potomcima. Takođe se nadam da naši potomci nikada neće oprostiti svojim precima. Neka nam drugi oprostite naše ludilo. Mi sami sebi nikada ne smemo oprostiti. Ubili smo deo svog naroda u Bosni.

CIVILIZACIJSKE PERSPEKTIVE

Bosna i Hercegovina je otvorena mogućnost našeg zajedničkog života, pravoslavaca, katolika i muslimana istog jezika. Politička ideja Bosne i Hercegovine je načelo suživota naspram plemenske podeljenosti, verska trpeljivost naspram verske isključivosti.

Mnogi građani Bosne i Hercegovine su dospeli u tužnu situaciju da pod uticajem huškačke propagande prezru svoju domovinu. Poznajem mnoge bosanske Srbe koji preziru Bosnu a obožavaju Srbiju. Oni grđno greše. Kao pripadnik srpskog naroda, kao Srbin iz Srbije, poručujem mojim sunarodnicima, Srbima iz Bosne – Srbija nije vaša majka, vaša majka je Bosna. Nemojte prezirati zemlju naših otaca. U Bosni naš narod živi već vekovima. U srednjem veku, kada Srbija nije ni postojala, već samo vazalna kneževina Raška, naši preci su u kraljevini Bosni odolevali raznim moćnicima sa istoka i zapada.

Bosna nikada nije bila u sastavu Srbije, i ukoliko ima pravde, nikada neće ni biti. Najmoćniji srpski srednjevekovni vladari, kao što su Stefan Nemanja i Dušan Silnik, nisu uspjeli da uključe Bosnu u svoju državu. Vekovima kasnije, to nije pošlo za rukom ni Slobodanu Miloševiću. Srbija ni ne treba da teži da osvaja i pripaja Bosnu, već treba da bude sa njom u zajednici na ravnopravnim osnovama.

Srbija od Bosne treba da nauči različitost. Za razliku od Srbije, Bosna ima dugu tradiciju multikulturalnosti. Koncept bosanstva počiva na suživotu različitih verskih tradicija i ima kapaciteta da integriše ljude različitih etno-religijskih tradicija koji dele isti geografski prostor. Koncept srpstva, nažalost, nema taj kapacitet, jer počiva na principu verske isključivosti. On je isključiv u svojoj biti, ne samo prema drugim narodima, već i prema sunarodnicima koji ne pripadaju pravoslavlju. Logičan ishod politike isključivosti je istrebljenje. Nije slučajno što je srpstvo definisao upravo episkop Njegoš u kontekstu istrebljenja domaćih muslimana (tzv. „istraga poturica“). Ovaj koncept deluje dezintegrativno čak i po samu Srbiju, onemogućujući joj da postane država svih svojih građana, odnosno moderna politička nacija. Stoga neki kritičari predlažu redefinisane koncepta srpstva na principu integracije.

Sarajevo često nazivaju balkanskim Jerusalimom, jer se u njegovom centru jedna do druge nalaze islamska, pravoslavna, katolička i jevrejska bogomolja. Beograd se, nažalost, ne može pohvaliti takvim poštovanjem svojih različitih nasleđa – beogradska sinagoga i džamija su skrivene i getoizirane, beogradski budistički hram, jedan od prvih u Evropi, odavno je zapušten i srušen. Pejzažom Beograda suvereno dominiraju isključivo pravoslavni hramovi. Beograd se uporno odriče sopstvene prošlosti – od nekadašnjih dvestotinjak džamija u Beogradu, opstala je samo jedna, a i ona je spaljivana. Izgleda da naš grad još uvek nije dovoljno zreo da vidno istakne svoje različite tradicije. Da bi izrastao u istinsku metropolu, Beograd mora prihvatiti svoju različitost.

Bosna je srce Balkana. Bosna i Hercegovina je geografsko, jezičko i etničko središte našeg naroda podeljenog religijom, dok su Hrvatska i Srbija zapadna i istočna periferija. Ukoliko se muslimani, katolici i pravoslavci našeg jezika odluče na suživot u Bosni i Hercegovini, to će se blagotvorno odraziti na sve susedne države.

Zajednička Bosna i Hercegovina trenutno ne postoji. Varvari još od rata pokušavaju da raskomadaju Bosnu i Hercegovinu na zavađene etno-religijske entitete, predstavljajući politiku aparthejda i segregacije kao nešto poželjno. Od polovine višereligijske države je napravljena verski isključiva paradržava Republika Srpska. U ostalim delovima je uspostavljena prevlast Bošnjaka ili Hrvata. Stvarnost je premašila najluđa predviđanja sarajevskih nadrealista, uključujući izmišljanje novih jezika i podelu dece po nacionalnoj osnovi u vrtićima i školama. Izlaz iz ovakvog stanja treba tražiti u ukidanju ratnih entiteta i okretanju oblasnim autonomijama, nevezanim za nacionalnu pripadnost. Živela zajednička Bosna i Hercegovina, u čijim će se školama učiti jedan jezik, jer se jedan jezik govori u narodu.

Velika je stvar što Bosna i Hercegovina još uvek postoji. Kao jedina višenacionalna država na Balkanu, ona je trn u oku svim nacionalistima, posebno nakon raspada naše zajedničke države SFRJ. Neuspehom Jugoslavije pali smo jedan veliki ispit iz suživota. Za zajednički život nam je preostala još samo Bosna i Hercegovina.

Izvor: cazin-danas.com